

EUROOPAN PARLAMENTIN VAALIEN
VAALIOHJELMA 2009

SDP:n puoluevaltuusto 4.3.2009

SISÄLTÖ

1.	IHMISTEN EUROOPPA.....	1
2.	TYÖLLISYSSOPIMUS JA VIHREÄÄ KASVUA.....	2
3.	FINANSSIKEINOTTELU KURIIN.....	2
4.	TYÖNTEKIJÖILLE REILU UNIONI.....	3
5.	KOULUTUS JA TUTKIMUS EUROOPAN VOIMAVARA.....	4
6.	KANSALAIIS- JA KULUTTAJANOIKEUKSIA VAHVISTETTAVA.....	5
7.	KANSALAISTEN JA YHTEISKUNTIEN TURVALLISUUTTA PARANNETTAVA.....	6
8.	EUROOPPA PELASTAMAAN ILMASTOA.....	7
9.	SOLIDAARINEN EUROOPPA.....	8

1. IHMISTEN EUROOPPA

Sosialidemokraatit tavoittelevat yhteistyön Eurooppaa, jossa ihmisillä on hyvä elää ja tehdä työtä. Tasa-arvo, oikeudenmukaisuus, solidaarisuus ja vapaus ovat johtavia arvoja sosialidemokraateille Euroopassa. Hyvä työllisyys, ihmisten taloudellinen riippumattomuus, turvallinen yhteiskunta, tasa-arvoiset julkiset palvelut ja ympäristön kannalta kestävä kehitys ovat sosialidemokraattisen Euroopan tunnusmerkit.

Kesäkuussa 2009 pidetään Euroopan parlamentin vaalit. Vaaleissa on kysymys siitä, millaisten arvojen pohjalle huomisen Eurooppaa rakennetaan. Euroopan unionissa tehdyt ratkaisut vaikuttavat meidän kaikkien arkeen. Euroopan parlamentissa käsitellään työllisyyttä, palkkatasa-arvoa, työmarkkinapolitiikkaa, kuluttajansuojaa, julkisia palveluita ja monia muista kansalaisten arkipäivään vaikuttavista asioista.

Taluskriisi, työttömyyden kasvu, hyvinvointi- ja tuloerojen repeytyminen ihmisten välillä koskettaa meitä kaikkia. Luottamus yhteiskunnassa horjuu, kun hyvinvointi on vaarassa. Sosialidemokraatit haluavat palauttaa luottamuksen ja taata, että ihmiset kokevat olonsa turvalliseksi myös vaikeina aikoina.

Talouden lama on iskenyt Eurooppaan ja Suomeen täydellä voimallaan. Vallassa istuva porvarihallitus on muiden eurooppalaisten porvarihallitusten tavoin odotellut ja antanut kaiken tapahtua reagoimalla kehitykseen liian myöhään, riittämättömin resurssein ja suuntaamalla elvytyksestä suuren osan taloustilanteeseen nähden perusteettomiin ja sosiaalisesti epäoikeudenmukaisiin veronalennuksiin.

Euroopan parlamentissa politiikan suunta ratkaistaan kahden suurimman parlamenttiryhmän välillä, sosialidemokraattisen ryhmän tai konservatiivien. Päävaihtoehdot ovat Suomessakin joko sosialidemokraatit tai markkinauskoinen oikeisto. Meillä ja valtaosassa Eurooppaa vallassa olevan porvarillisen politiikan seuraukset tiedämme. Tähän me haluamme muutoksen. Me haluamme rakentaa ihmisten Eurooppaa.

Haluamme puolustaa työllisyyttä, ympäristöä ja turvata palkansaajien sekä kuluttajien oikeudet. Poliitiikan on perustuttava oikeudenmukaisuudelle ja solidaarisuudelle, niin Suomessa, kuin Euroopassakin.

Epävarmassa maailmassa on tärkeää vastuunkantaminen ja yhteistyö. Mikään maa ei selviä haasteistaan yksin. Yhdessä olemme vahvempia taistelussa työttömyyttä, rahamarkkina- ja ilmastokriisiä, rikollisuutta ja konflikteja vastaan. Maailma, jossa valtioiden rajat merkitsevät yhä vähemmän, tarvitsee kansanvaltaa, jotta voimme yhdessä vaikuttaa siihen myös globaalisti.

Euroopan unionin rakentaminen on saanut voimansa rauhan ja demokratian edistämisestä. Se on onnistunut rauhoittamaan maanosamme ja vaikuttanut myönteisesti rauhan rakentamiseen myös muualla maailmassa. Sosialidemokraateille tämän roolin vahvistaminen ja syventäminen on tärkeää tulevaisuudessakin. Eurooppalaisen unelman on perustuttava yhteisten haasteiden ja ongelmien tunnistamiseen ja yhteisten ratkaisuiden etsimiseen. Eurooppalaisten yhteiset arvot – demokratia, ihmisoikeudet, solidaarisuus ja rauha – antavat tälle työlle lujan perustan.

Suomella on muiden Pohjoismaiden tapaan paljon annettavaa Euroopan unionille. Pohjoismainen malli on antanut turvaa ja hyvinvointia kansalaisille ja se on ollut myös taloudellinen menestys.

Haluamme tehdä myös Euroopan unionista ihmisten tarpeista lähtevän hyvinvointialueen, joka turvaa myös sen taloudellisen menestyksen.

Sosialidemokraatit kaikkialla Euroopassa katsovat, että voidaksemme kukoistaa tulevaisuudessa on hyvinvointivaltion peruskivet, kuten korkealaatuinen koulutus, terveydenhuolto, tasa-arvo ja solidaarisuus, nostettava osaksi Euroopan unionin rakennustyötä.

Haluamme rakentaa hyvinvointia koko Eurooppaan ja kaikille eurooppalaisille. Emme halua kilpajuoksua kohti heikoimpia työehtoja, alinta sosiaaliturvaa ja koulutusta, johon vain rikkailla on varaa. Me haluamme kehittää eurooppalaista hyvinvointia kokonaisuutena, josta kaikki eurooppalaiset hyötyvät.

Hyvin toimiva Euroopan unioni auttaa Suomeakin kehittymään vahvemaksi ja turvallisemmaksi yhteiskunnaksi. Tämä edellyttää, että se toimii oikeissa asioissa eikä puutu sellaiseen, joka ei sille kuulu. Unionin on oltava kestäviä taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristön kannalta. Unionin politiikan on perustuttava myös naisten ja miesten tasa-arvoiseen kohteluun.

2. TYÖLLISYSSOPIMUS JA VIHREÄÄ KASVUA

Taluskriisi on vienyt työn jo kymmeniltä tuhansilta suomalaisilta. Euroopan unionissa uusia työttömiä on miljoonia. Euroopan unioni voi kääntää talouden kasvuun vain luomalla uusia työpaikkoja. Haluamme rakentaa tulevaisuuden luonnonvaroja säästävän kasvustrategian varaan. Uudet innovaatiot, kestävään kehitykseen tähtäävä teknologia sekä sen mukana syntyvät uudet tuotteet ja palvelut voivat nostaa Euroopan maailmantalouden veturiksi.

Finanssikriisin seurauksena syntynyt taloudellista lamaa ja työttömyyttä vastaan taistellakseen Eurooppa tarvitsee talouspolitiikan yhteensovittamista eri valtioiden kesken. Työllisyyden parantamista on tuettava myös Euroopan unionin omin toimin ja resurssein. Euroopan unioni tarvitsee yhteisen työllisyys­sopimuksen. Unionin budjettivaroja on käytettävä nopeasti kasvavan työttömyyden vähentämiseen. Samalla on tuettava sellaista toimintaa, jonka avulla mahdollistetaan osaltaan uusien työpaikkojen synty tulevaisuudessa. Euroopan laajuiset yhteiset investoinnit on saatava nopeasti liikkeelle.

Erityisesti euroalue tarvitsee parempaa kasvuun ja työllisyyden parantamiseen tähtäävää talous-, finanssi- ja rahapolitiikkaa. Euroopan keskuspankin on siksi huomioitava paremmin toiminnassaan työllisyys- ja kasvupolitiikka hintavakauden ohella. Tähän tarvitaan avuksi eurooppalaista kolmikantaa: hallitusten, keskuspankin ja työmarkkinaosapuolten vuoropuhelua.

Euroopan unionin budjettia on uudistettava niin, että resurssien lisäyksen painopisteen on jatkossa oltava innovaatioissa, tutkimuksessa ja tuotekehityksessä. On tuettava taloudellisesti tervettä ja työllisyyttä luovaa eurooppalaista aluepolitiikkaa. Maatalouden ympäristötuet on sidottava tiukemmin todellisiin ympäristöä suojeleviin toimiin.

3. FINANSSIKEINOTTELU KURIIN

Maailmanlaajuinen rahamarkkinakriisi horjuttaa eurooppalaisten hyvinvointivaltioiden rakenteita ja siksi on tärkeää, että sen välittömien vaikutusten torjuntaan tartutaan lujasti ja kriisin uusiutuminen jatkossa estetään. Rahamarkkinakriisin taustalla on kolmatta vuosikymmentä jatkunut uusliberalismin ideologia, jota eurooppalainen ja yhdysvaltalainen oikeisto on puhtaimmillaan edustanut. Rahoitusmarkkinoiden säätelyä on purettu tai sitä ei ole ollut juuri lainkaan. Ovi on

aukaistu ahneudelle ja kaikenlaiselle oman eduntavoittelulle seurauksista välittämättä. Uusliberalismin kupla on nyt puhjennut.

Pankki- ja rahoitusjärjestelmä on yhteiskunnalle välttämätön. Se on talouden julkishyödyke samaan tapaan kuin ihmiselle on vesi ja ilmakehä. Ahneiden rahamarkkinatoimijoiden tekojen seuraukset tulevat lopulta kaikkien kansalaisten maksettavaksi. Meidän tehtävänä on palauttaa luottamus rahoitusjärjestelmään. Tärkeintä on suojella kansalaisia, ei pankkien etuja. Toimivaa rahoitusjärjestelmää tarvitsevat suuret ja pienet työllistävät yritykset, mutta se on tärkeä myös kunnille ja niiden palveluille. Sen terveestä toiminnasta ovat riippuvaisia myös eläkerahastot ja miljoonat eläkeläiset, joiden eläkkeiden arvo on turvattava.

Me tarvitsemme Euroopan ja laajemminkin koko maailman kattavan uuden rahoitusmarkkinoiden säätelyjärjestelmän. Säätelyjärjestelmän rahoitusmarkkinat on sidottava selviin säädöksiin. Rahoitusmarkkinat ja tuotannollinen ns. reaalityö toiminta on kytkettävä uudelleen toisiinsa. Monimutkaiset ja toisiinsa kietoutuneet kansainväliset rahoitusmarkkinat tarvitsevat toimiakseen vahvan, tehokkaan ja toimintakykyisen valvontajärjestelmän niin kansallisella, eurooppalaisella kuin kansainväliselläkin tasolla. Kansainvälinen valuuttarahasto IMF on demokraattinen ja siitä on kehitettävä keskeisin kansainvälisiä rahoitusmarkkinoita valvova elin.

Luottoluokitusyritykset on irrotettava puolueettomiksi ja paremmin säädellyiksi yrityksiksi, jotta niiden mahdollisuus istua molemmilla puolilla rahamarkkinoiden pöytää estettäisiin. Nythän ne sekä antavat arvioita luottoluokituksista että kehittävät uusia rahoitusmarkkinatuotteita. Tarvitsemme uuden Euroopan unionin viranomaisen kontrolloimaan niitä. Euroopan unionissa on myös pikaisesti ryhdyttävä toimiin suuryritysten johtajien väärin ja perusteettomien palkkiojärjestelmien uudistamiseksi. Niiden on perustuttava jatkossa yritysten pitkän ajanjakson menestykseen, eikä spekulatiivisiin menestyspiikkeihin.

Veronkierto, veroparatiisit ja valuuttakeinottelu sotivat yleistä oikeustajua vastaan. Euroopan unionin on toimittava epäoikeudenmukaisen talouskeinottelun kieltämiseksi. Valuuttakeinotteluun on puututtava lainsäädännöllä ja verotuksella. Harmaan talouden ja rahanpesun kitkemiseksi on saatava lisää voimavaroja. Euroopan unionin on tehostettava jäsenvaltioiden valvontaa korruption kitkemiseksi.

4. TYÖNTEKIJÖILLE REILU UNIONI

Tärkein tavoitteemme on työntekijöiden oikeudenmukainen ja ihmisarvoinen kohtelu työelämässä. Työympäristön on oltava turvallinen. Työehtojen on oltava työehtosopimusten mukaiset. Työstä on maksettava työehtosopimusten mukaista palkkaa. Samanarvoisesta työstä on maksettava samaa palkkaa. Suomessa tehtävässä työssä pitää noudattaa suomalaisia työehtoja. Työehtosopimusten yleisittövyys tulee säilyttää Suomessa.

Me puolustamme työntekijöiden sosiaalisia perusoikeuksia EU:ssa. Sosiaaliset perusoikeudet, kuten työtaisteluoikeus, eivät saa jäädä EU:ssa markkinoiden ja yritysten etujen jalkoihin. Mielestämme yhteisön tuomioistuimien ei saa puuttua tuomioidensa kautta EU-kansalaisille kuuluvaan työtaisteluoikeuteen, jota pidämme unionikansalaisten perusoikeutena. EU:n tulisi hyväksyä Euroopan ay-liikkeen esittämä sosiaalinen pöytäkirja, jossa todetaan, että sosiaaliset perusoikeudet eivät ole alisteisia taloudellisille oikeuksille. Se tulisi osaksi EU:n perussopimusta. Tämä vahvistaisi kansalaisten luottamusta unioniin.

Euroopan unionin on toimittava kansalaisten parhaaksi kaikissa työelämää koskevissa kysymyksissä. EU:n on kuunneltava työntekijöiden näkemyksiä ja oltava aloitteellinen työelämän kehittämisessä ja parantamisessa työntekijöiden parhaaksi.

Eri alojen ammattilaisten liikkuminen yli valtiollisten rajojen on kaikkien eurooppalaisten yhteinen etu. Vapaa liikkuminen on jokaisen EU-kansalaisen perusoikeus, jota helpottamaan on luotu yhteiset pelisäännöt. Yhteisillä työmarkkinoilla kilpailukykyä ei saa edistää työntekijöiden etuja polkemalla.

Työaika on keskeisesti työntekijöiden elämään vaikuttava asia. Sosialidemokraattisessa Euroopassa tarvitaan parempaa työntekijöiden työaikasuojelua. Vastustamme ylipyöntejä työviikkoja. Ne tulee kieltää kokonaan. Ihmisillä on oltava oikeus työntekoon inhimillisillä työajoilla ja oikeus riittävään lepoon. Tämä on tärkeää myös työ- ja perhe-elämän yhdistämisen kannalta. EU:n työaikadirektiivi on säädettävä niin, että antaa suojaa työntekijälle työelämässä.

Työntekijöiden yhdenvertaisuuden varmistamiseksi on uudistettava EU:n ns. lähetettyjen työntekijöiden direktiiviä. Suomalaisia ja ulkomaisia työntekijöitä on kohdeltava yhdenvertaisesti. Taistelemme sosiaalisten oikeuksien puolesta ja työehtojen polkemista vastaan.

Valtioiden rajat ylittävien alihankintaketjujen on kannettava sosiaalinen vastuunsa. Haluamme kehittää unionialueelle tilaajavastuujärjestelmän, jolla turvataan työntekijöiden oikeudet, oikeuden heille kuuluviin palkkoihin ja sosiaalietuuksiin heidän työskennellessään rajat ylittävissä tuotantoketjuissa. Tilaajavastuu antaa myös viranomaisille mahdollisuuden puuttua harmaaseen talouteen ja ajaa epärehelliset yrittäjät markkinoilta. Näin tuetaan reiluilla säännöillä toimivien yritysten toimintaa.

Väestön ikääntyessä Suomi tarvitsee muun Euroopan tavoin lisää työntekijöitä. Muista kuin EU-maista tulevien työntekijöiden oikeuksista ja velvollisuuksista on myös sovittava yhteisesti. Euroopan unioniin ei saa syntyä kahden kerroksen työmarkkinoita; pelisääntöjen on oltava kaikille samat.

Sosialidemokraattien mielestä maahanmuuttopolitiikan on oltava hallittua ja osallisuutta korostavaa. Sen on autettava estämään syrjintää työelämässä, tuettava maahanmuuttajien kotoutumista sekä tarjottava mahdollisuus osallistua yhteiskunnan rakentamiseen ja hyvinvoinnin rahoittamiseen. Maahanmuuttajat ovat osa eurooppalaista yhteiskuntaa. Unionin on yhteisellä politiikalla ja yhteisillä säännöillä maahanmuuttajien kotouttamisesta autettava jäsenmaitaan varmistamaan kotoutuksen onnistuminen ja estettävä maahanmuuttajaväestön gettoutuminen ja syrjäytyminen.

Suomalaisten mahdollisuudet toipua talouden taantumasta ja luoda uutta työtä ovat paremmat kuin monilla muilla EU-maiden kansalaisilla. Tasa-arvoiset koulutusmahdollisuudet, toimiva työmarkkinamalli ja vahvat yhteiskunnan turvaverkot, sekä investoinnit tutkimukseen ja tuotekehitykseen, joita sosialidemokraatit ovat olleet rakentamassa, ovat tehneet maastamme vahvan ja myllerryksiin sopeutuvan. Me puolustamme ja kehitämme suomalaista ja pohjoismaista yhteiskuntamallia. Suomessa tulee tehdä tulevaisuudessakin tärkeimmät päätökset koulutuksesta, työn tekemisen ehdoista ja sosiaaliturvasta.

5. KOULUTUS JA TUTKIMUS EUROOPAN VOIMAVARA

Koulutus on ihmisoikeus. Sen hankkimiseen tulee olla kaikilla ihmisillä tasa-arvoiset mahdollisuudet. Koulutus ei ole pelkkä yritysten kilpailukykyyn kasvattaja. Kaikenikäisillä EU:n kansalaisilla on oltava mahdollisuus kehittää taitojaan, löytää uusia ja parempia työpaikkoja sekä työskennellä ja opiskella ulkomailla. Erityisesti taloudellisen muutoksen aikana ihmisiä on

kannustettava ja tuettava paikallisella, alueellisella ja eurooppalaisella tasolla sekä avattava heille uusia ja parempia mahdollisuuksia. Globaalissa taloudessa sijoitus koulutukseen kannattaa.

Euroopan sosiaalirahastoa on mahdollista hyödyntää vielä paremmin työttömien ja työntekijöiden kouluttamiseen. Kaikilla pitää olla oikeus täydentävään ja tasa-arvoisen mahdollisuuden antavaan elinikäiseen oppimiseen. Erityisesti on huomioitava ”toisen tilaisuuden” koulutus niille, jotka eivät ole käyneet loppuun virallista koulujärjestelmää tai ovat jääneet jostain syystä jatkokoulutuksen ulkopuolelle – kuten esimerkiksi oppimisvaikeuksista kärsineet, siirtolaistaustaiset tai etniset vähemmistöt.

Ihmisten liikkuvuuteen ja kielitaidon lisäämiseen koulutuksen puitteissa on panostettava entistä enemmän. Koulutus- ja harjoittelijavaihtojen rahoitusta on lisättävä ja siihen on sisällytettävä myös työssä jo olevat, oppisopimuskoulutus ja ikääntyneet työntekijät. Tämä voidaan toteuttaa parhaiten hyödyntämällä olemassa olevaa ja menestyksestä ERASMUS-ohjelmaa. Koulutuksen on oltava maksutonta. Erityisen tarpeellinen on uusi taitojen ohjelma, joka voidaan sisällyttää elinikäisen oppimisen kokonaisuuteen. Sen avulla voidaan muun muassa kouluttaa työntekijöitä työskentelemään ”vihreissä” työpaikoissa, kuten uusiutuvan energian tuotannossa.

Oppilaitoksissa syntyy myös innovaatioita, jotka hyödyttävät laajasti eurooppalaista yhteisöä ja turvaavat EU:n maailmanlaajuisen kilpailukyvyn sekä työpaikkojen lisääntymisen tulevaisuudessa. Korkeakouluissa tehtävää kansainvälistä tutkimustyötä on tuettava eikä se saa kärsiä siksi, että halutaan ennemmin tukea paikallisia yrityshautomoita. Kansainvälisessä kilpailussa EU:n on järkevämpää yhdistää voimavarojaan ja luoda eri maiden korkeakoulujen välille toimivia tutkijaverkostoja.

6. KANSALAIK- JA KULUTTAJANOIKEUKSIA VAHVISTETTAVA

Euroopan unioni perustuu ihmisoikeuksille, syrjimättömyyden periaatteelle ja jokaisen ihmisen kunnioittamiselle. Euroopan unionin perustavoitteena on yhteisten eurooppalaisten arvojen edistäminen. Tälle perustalle me haluamme rakentaa turvallisen Euroopan, korkean elintason, reilun ja pysyvän työn, turvallisen ja puhtaan elinympäristön sekä vähentää eriarvoisuutta.

Kansalaisoikeuksia tulee kunnioittaa niin kuin ne määritellään Euroopan ihmisoikeussopimuksessa ja Euroopan unionin perusoikeuskirjassa. Syrjimättömyyslainsäädännön valvontaa on tiukennettava ja sen toteutumista valvottava nykyistä paremmin. Kaikkia ihmisiä on kohdeltava samanarvoisesti sukupuolesta, rodusta, vammaisuudesta, iästä, seksuaalisesta suuntautuneisuudesta, uskonnosta ja vakaumuksesta riippumatta.

Euroopan unionin kansalaisilla on oltava todellinen mahdollisuus osallistua unionin tulevaisuutta koskeviin päätöksiin. Unionin päätöksenteon on oltava avointa koska se sitten sosiaalisen Euroopan rakentamista, kulttuurien välisen vuoropuhelun parantamista, ilmastonmuutosta, Euroopan roolia maailmassa tai globalisaatiota. Vain kansalaisille avoin unioni voi saada sen kansalaisten laajan tuen.

Painostusryhmien ja erilaisten lobbaajien on rekisteröidyttävä ja heidän toimintansa on oltava avointa. Kansalaisjärjestöillä on oltava luontevat ja riittävät mahdollisuudet kertoa omista näkemyksistään unionin päätöksentekoaikoina.

Kuluttajapolitiikka on tärkeä osa unionipolitiikkaa. Kysymys on myös siitä, tuoko ja luoko yhteismarkkinat todellista kilpailua esimerkiksi vähittäiskaupassa. Meidän on myös kuluttajina

voitava arvioida tuotteiden laatua, ympäristöystävällisyyttä tai niitä työehtoja ja työolosuhteita, joissa ne on tuotettu. Eläinsuojelulainsäädäntöä ja sen toimeenpanoa on tiukennettava EU:ssa

Kuluttajien oikeuksia on vahvistettava mm. riittävällä kilpailulla, riittävästi tietoja kertovilla tuotemerkinnöillä jne. Erityisesti elintarvikkeiden kohdalla on tiedettävä niiden sisältämät kemikaalit, lisäaineet ja tuotanto-olosuhteet, jotta voimme olla varmoja niiden terveydellisyydestä. Terveiden ja turvallisuuden on oltava tärkeämpiä kuin puhdas voiton tavoittelu. Unionin kuluttajapolitiikan tavoitteena on oltava riittävä kuluttajansuoja ilman, että heikennetään niiden maiden lainsäädäntöä, joiden kuluttajansuojan taso on yhteisiä normeja korkeampi.

Me päätämme edelleen omassa maassamme monista tärkeistä yhteiskunnallisista asioista. Haluamme olla mahdollisimman selkeitä siinä, mistä asioista me emme halua päätösten tapahtuvan unionitasolla.

Me emme halua unionin antavan yksityiskohtaisia määräyksiä siitä, miten me julkiset palvelumme tuotamme. Haluamme säilyttää rahapeleissämme kansallisen monopolioikeuden estääksemme pelihaittojen lisääntymisen ja mahdollistaaksemme suomalaisen kansalaisyhteiskunnan kannalta ensiarvoisen tärkeän kansalaistoiminnan niin liikunnassa, kulttuurissa kuin sosiaalityössäkin.

Haluamme unionin kunnioittavan suomalaisen yhteiskunnan vakauden kannalta tärkeää ja hyvin toimivaa työmarkkinajärjestelmää. Haluamme päättää itse alkoholipolitiikastamme ja mieluumminkin tarjota muille esimerkkiä rajoittavan alkoholipolitiikan merkityksestä. Haluamme myös, että metsästyksen liittyvistä asioista päätetään kansallisesti.

7. KANSALAISTEN JA YHTEISKUNTIEN TURVALLISUUTTA PARANNETTAVA

Köyhyys ja syrjäytyminen luovat kasvualustaa rikollisuudelle ja ääriliikkeiden suosiolle. Unioni ja jäsenvaltiot voivat yhdessä taistella rikollisuutta ja syrjäytymistä vastaan huolehtimalla kansalaisten tasavertaisista sosiaalisista ja taloudellisista mahdollisuuksista. Koko Euroopan unionin alueella on taattava mahdollisuudet työhön, opiskeluun ja sosiaaliturvaan. Euroopan unionin sisälle ei saa syntyä tilannetta, jossa sosiaalista syrjintää paetaan toiseen jäsenvaltioon.

Sosialidemokraatit vaativat turvallisuuden parantamista kaupunkien lähiöissä. Kaupunkipolitiikka on nostettava yhdeksi unionipolitiikan tulevaisuuden avainalueeksi. Euroopan komission Urban -hanketta on laajennettava. Sen tavoitteena on oltava syrjäytymisen ehkäiseminen, lähiöiden elävöittäminen ja niiden turvallisuuden parantaminen. Erityisesti suurten kaupunkien asuinalueiden eriytyminen ja slummiutuminen on uhka yhteiskunnalliselle tasapainolle.

Rajat ylittävän rikollisuuden vastainen taistelu vaatii jäsenvaltioiden yhteistyötä. Ase-, huume- ja ihmiskauppa ovat tosiasioita myös Euroopassa eikä yksikään jäsenvaltio voi sulkea niiltä silmiään. Vaadimme oikeudellisen yhteistyön sekä poliisi- ja turvallisuusyhteistyön vahvistamista taistelussa rikollisuutta ja terrorismia vastaan. Rikosoikeudellisen yhteistyön syventyessä on pidettävä kiinni kansalaisten perusoikeuksista ja vapaasta liikkuvuudesta.

8. EUROOPPA PELASTAMAAN ILMASTOA

Taloudellinen lama voi tuotannon supistuessa vähentää väliaikaisesti ilmastolle haitallisia päästöjä. Laman jälkeisen uuden talouskasvun on tapahduttava ympäristön kannalta kestävästi. Ilmastomuutoksen torjunta on tämän ja tulevien sukupolvien tärkein tehtävä. Kestävän kehityksen on yhdistettävä ympäristö ja sosiaalinen kehitys toisiinsa. Ympäristöpolitiikan, ilmastomuutoksen torjunnan ja siihen liittyvän uuden energiapolitiikan kustannukset on jaettava sosiaalisesti oikeudenmukaisesti.

EU:n ilmasto- ja energiapaketti, joka astuu kokonaisuudessaan voimaan vuonna 2013, täytyy toteuttaa määrätietoisesti. Sillä vähennetään kasvihuonekaasupäästöjä EU:ssa, mutta houkutellaan myös muut maailman isot saastuttajat ilmastotalkoisiin.

Euroopan unionin on johdettava kansainvälisiä neuvotteluita, jotta voimme saada aikaan vuoden 2009 lopussa YK:n huippukokouksessa sopimuksen, jolla kasvihuonepäästöjä leikataan 30 prosenttia vuoteen 2020 mennessä. Yhteinen tavoitteemme on varmistaa kaikkien kehittyneiden maiden ja nousevien talouksien, mukaan lukien Yhdysvallat, Kiina ja Intia, allekirjoitus tähän sopimukseen. Me haluamme perustaa sopimuksen solidaarisuuden periaatteille, joissa kehittyneet maat näyttävät esimerkkiä.

Me esitämme, että unionin on laadittava laaja-alainen unionin ilmastodirektiivi. Sen tavoitteena tulee olla se, että ne sektorit, jotka eivät ole nykyisen säätelyn piirissä, kuten energia, maatalous, ruoantuotanto, rakentaminen ja liikenne, saadaan uuden lainsäädännön piiriin. Tämä mahdollistaa sen, että unioni voi saavuttaa kaikki päästötavoitteensa. Muutakin lainsäädäntöä tarvitaan, että saavutettaisiin 30 prosentin päästötavoitteet. Tarvitsemme toimia kaikilla osa-alueilla, jos haluamme vähentää päästöjä tehokkaasti. Haasteet koskevat kaikkia EU:n jäsenmaita ja edellyttävät EU-politiikalta sitä, että siinä huomioidaan riittävällä tavalla kansalliset erityisolosuhteet.

Meidän on pidettävä huolta siitä, että tehokas ilmastopolitiikka ei ajaudu törmäyskurssille hyvän työllisyys- ja henkilöstöpolitiikan kanssa. Ilmasto- ja lamatalkoissa ihmiset eivät ole säästöjen kohde, vaan he omalla työllään vaikuttavat myös siihen, että näihin tavoitteisiin päästään. Kansalaisten tietoisuutta ja mahdollisuuksia vaikuttaa myös omalla elämäntavallaan ja valinnoillaan ilmastomuutoksen torjumiseksi on lisättävä.

Talouslamasta väistämättä seuraava talouden rakennemuutos on toteutettava järkevästi siirtymällä entistä kestävämpään ja ympäristöystävällisempään punavihreään kansantalouteen. Uuden kasvun vihreä osa on ympäristötekniikan täysimääräinen hyödyntäminen. Sen punainen, sosiaalinen osa, on oikeudenmukaisen rasiuksen kohdistuminen eri sosiaaliryhmiin ja kaikkien ihmisten kouluttaminen uuteen ekologisesti kestäväan aikaan. Yritykset on otettava mukaan energiatehokkuuden parantamiseen ja ekoinnovaatioiden kehittämiseen. Me työskentelemme Euroopassa sen puolesta, että uudet, ekologiset energia- ja ilmastoinnovaatiot synnyttäisivät vuoteen 2020 mennessä lähes kaksi miljoonaa työpaikkaa unionin alueelle.

EU:n on edistettävä uusiutuvien energialähteiden lisäämistä luomalla yhteisiä sääntöjä ja puitteita niiden tukijärjestelmille. Ilmastokatastrofin välttäminen on mahdollista vain, jos jokainen päätös arvioidaan sen päästövaikutusten kautta. Haluamme, että uusiutuvia energialähteitä tuetaan tehokkaasti ja markkinalähtöisesti, mutta samalla riittävästi, jotta ainakin 20 prosenttia energiankäytöstämme vuonna 2020 perustuu uusiutuviin lähteisiin. Suomalaiset päättäjät Euroopassa ovat vastuullisessa asemassa, jotta erityisesti Suomen metsien kestävä käyttö voidaan turvata. Puuraaka-aineen jalostusastetta on nostettava. Siitä on saatava uusia ja

kehittyneempiä tuotteita, mutta sitä on myös käytettävä tehokkaasti uusiutuvana energiana. Energiaratkaisut ovat kansallisia, mutta päämäärät yhteisiä ja yhdessä päätettyjä.

9. SOLIDAARINEN EUROOPPA

EU:n on vahvistettava identiteettiään kansainvälisenä rauhanvoimana. EU:n ulkopoliittikkaa on ohjattava valistuneella näkemyksellä rauhan, turvallisuuden ja kehityksen vuorovaikutteisuudesta. Sen on paneuduttava sotien, väkivallan, mielivallan ja köyhyyden todellisiin syihin. Näin voimme rakentaa unionille sellaisen turvallisuusstrategian, joka toimii sen turvallisuus- ja ulkopoliittisten ohjelmien perustana.

Unionin on toimittava ulkopoliitikassaan kumppanuuden pohjalta. Kansainvälinen yhteisö ei kaipaa enää yksipuolista sapelin kalistelua vaan monenkeskistä yhteistyötä. Tarvitsemme Euroopan ja USA:n välistä vuoropuhelua mm. ilmastomuutoksesta, energiaturvallisuudesta ja aseistariisunnasta. Venäjä on saatava mukaan strategiseen kumppanuuteen ja tiiviimpään yhteistyöhön, jossa on voitava käsitellä vaikeita kysymyksiä.

EU:n on myös toimittava naapurimaissaan demokratian puolesta ja autettava niitä taloudellisessa kehityksessä, hyvinvoinnin lisäämisessä ja kansanvaltaisen poliittisen järjestelmän rakentamisessa.

Haluamme, että unioni on esikuva avoimesta yhteiskunnasta, joka rakentuu ihmisoikeuksien kunnioittamiselle ja demokratialle. Tällaisella unionilla on hyvät mahdollisuudet vaikuttaa kansainvälisiin ongelmiin aseittakin. EU:lla on käytössään konfliktien ehkäisyssä yhteinen ulko-, kauppaa- ja kehitysyhteisöpolitiikka. Niiden avulla pystymme edistämään rauhaa ja vakautta myös EU:n ulkopuolella. Konfliktien ehkäisyyn ja siviilikriisinhallintaan on osoitettava jatkossa riittävästi voimavaroja.

Terrorismin uhkaa ei voida ratkaista sotilaallisilla toimenpiteillä. Voimapolitiikalla ei edistetä rauhaa, kuten Irakin kokemus on näyttänyt. Demokratian rakentamiseen ei riitä pelkkä sotilaallinen läsnäolo, minkä Afganistan todistaa. EU:n johtotähtenä on oltava rauhan edistäminen ja konfliktien ehkäisy.

Köyhyyden vähentämisessä EU:n on otettava askel eteenpäin. Sen on täytettävä YK:n vuosituhatjulistuksen velvoitteet. EU-maiden on sitouduttava kasvattamaan kehitysapuaan. Suomen on kasvatettava kehitysapumäärärahojaan niin, että EU:n sitoumus 0,51 prosenttia bruttokansantulosta saavutetaan tällä vaalikaudella ja YK:n 0,7 prosenttia vuoteen 2015 mennessä. EU:n on entistä enemmän tuettava YK:n asemaa, periaatteita ja osallistuttava kriisinhallintaoperaatioihin sekä autettava kaikin keinoin YK:n uudistamistyötä. YK:n kautta on edistettävä kulttuurien välistä dialogia.

Euroopalla on oltava yhteinen intressi edistää työpaikkojen ja vaurauden luomista niin Afrikan kuin Aasian ja Etelä-Amerikan kehitysmaissa. Kurjuuden vähentäminen vaatii myös reilua kauppaa-, raha-, maatalous-, ympäristö-, maahanmuutto- ja turvallisuuspolitiikkaa. EU:n ei tule suojella omaa maatalouttaan kehitysmaiden viljelijöiden kustannuksella.

EU:n ja muiden kansainvälisten toimijoiden on ponnistettava enemmän edesauttaakseen rauhan aikaansaamista Israelin ja Palestiinan välille ja kahden itsenäisen valtion muodostumista. EU:n on lisättävä vaikutusvaltaa ja puhuttava yhdellä äänellä, jotta rauhanpyrkimyksissä voitaisiin edistyä.

Me tuemme EU:n laajentumista. Jäsenyyttä tavoittelevien maiden on täytettävä täsmällisesti jäsenyyskriteerit, niiden on oltava valmiita toimimaan yhteisen unionin arvojen perusteelta. Me toivomme, että unionin ulkopuolella olevat Pohjoismaat, Norja ja Islanti, liittyisivät mahdollisimman nopeasti unionin jäseniksi.

Länsi-Balkanin pyrkimyksiä pois taloudellisesta kurimuksesta, rikollisuudesta ja epävakaista oloista on tuettava. Turkin on täytettävä EU-jäsenyyteen liittyvät kaikki ehdot mukaan lukien ihmisoikeuksien täydellinen kunnioittaminen. Turkin on mahdollista toimia sillan rakentajana maltilliseen islamilaiseen maailmaan.

Lissabonin sopimuksessa oleva turvatakuu ilmaisee EU-maiden keskinäistä solidaarisuutta ja tiivistyvää pyrkimystä keskinäiseen turvallisuuspoliittiseen yhteistyöhön. Turvatakuulauseke vastaa Suomen etua. Haluamme lisätä puolustusyhteistyötä jäsenvaltioiden kesken ja tehostaa kriisienhallinta yhteistyötä.